

v dogajanje je bila tiskovna konferenca, na kateri smo novinarjem predstavili potek dogajanja.

V petek, 12. oktobra, je bilo v dvorani uprave Kozjanskega parka mednarodno strokovno srečanje, katerega tema je bila REGIONALNI PRODUKTI - TURIZEM - ZAVAROVANA OBMOČJA. Prvi dan praznovanja smo zaokrožili z odprtjem razstav v Slovensko-bavarski hiši v Podsredi avtoric Lucije Zorenč in Anice Štukelj - Po sledih knjižice receptov in Predstavitev projekta oživljanja starih travniških sadovnjakov in jabolčnih sort.

V družabno-sejemskem delu, ki je potekal v soboto, 13. oktobra, med 10. in 24. uro ter v nedeljo, 14. oktobra, med 9. in 14. uro, so se s svojimi projekti predstavili Ministrstvo RS za okolje in prostor - Agencija RS za okolje, Ministrstvo RS za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo, Ministrstvo RS za kulturo - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Ministrstvo RS za turizem, Triglavski narodni park, Regijski park Škocjanske jame, JZ Rogaška dediščina - Muzej na prostem Rogatec, DOPPS, Zveza združenj ekoloških kmetov in Društvo za biološko dinamično gospodarjenje Ajda. S svojimi izdelki pa so obložili stojnice člani Društva kmetie Senovo, Društva kmetie Ajda, Društva kozjanske jabke, Društva vinogradnikov Bizeljsko, Turističnega društva Dobrina, Društva zeliščarjev Olimje, Združenja ekoloških pridelovalcev in predelovalcev Deteljica ter posamezniki z zavarovanega območja. V sejamskem delu so se predstavili tudi naši partnerji iz zveze EUREX21 (regio21 iz Nemčije, madžarska regija Sio Sarvic, Univerza Laponske in Waldviertl Management iz Avstrije) ter s svojimi izdelki dali tržnici, ki je nastala v trgu Podsreda, še dodaten čar in barvitost.

Ves čas so potekale ustvarjalne delavnice, ki smo jih deloma pripravili delavci Kozjanskega parka, deloma pa osnovne šole, ki so se odzvale na naše povabilo k sodelovanju. Dodatno draž dogajanje so dali obrtniki, ki so med bogato obloženimi stojnicami predstavljali tradicionalne veščine.

V kulturnem delu programa, ki je potekal med sejamsko prireditvijo, so sodelovali posamezniki in skupine, ki delujejo na zavarovanem območju in njegovem obrobju, nekateri pa tudi širše. Povabili smo zasedbe, ki negujejo tradicionalno izročilo, in tudi tiste, ki jim je izziv sodobno ustvarjanje. V programu so sodelovali še člani zasedb, ki so prišle s posredovanjem EUREX21 iz Nemčije, skupaj pa okrog 200 izvajalcev.

K pomenu prireditve Praznik kozjanskega jabolka v slovenskem prostoru, pa tudi navzven, je precej pripomogel pokrovitelj mag. Franci But, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je s slavnostnim nagovorom v soboto dopoldne dogajanje tudi odprl in si potem natančno ogledal sejamsko ponudbo.

Praznik kozjanskega jabolka je v treh oktobrskih dneh privabil v Podsredo okrog 5300 obiskovalcev. Odhajali so presenečeni nad obsegom in kakovostjo prireditve. Med obiskovalci smo srečevali kolege iz muzejev in drugih ustanov, posebno pa nas veseli, da smo v teh prazničnih dneh v Podsredi videli tudi zelo veliko domačinov.

4 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE

Udeleževala sem se strokovnih srečanj v Sloveniji in tujini. Na drugem simpoziju slovenskih in hrvaških etnologov konservatorjev, SEK II, ki je potekal junija v narodnem parku Paklenica, sem predstavila projekt Evidentiranje in dokumentiranje podeželske stavbne dediščine Kozjanskega parka.

5 OBISK NA ZAVAROVANEM OBMOČJU

Lani smo našli 21.146 obiskovalcev programov, ki smo jih organizirali v Kozjanskem parku. Ker je v število zajet le voden obisk na naših objektih, lahko rečemo, da je bilo obiskovalcev zavarovanega območja še več.

Drugi članki ali sestavki / 1.25

Brigita Rajšter

POROČILO O DELU ETNOLOŠKEGA ODDELKA KOROŠKEGA POKRAJINSKEGA MUZEJA SLOVENJ GRADEC ZA LETO 2001

MATIČNA DEJAVNOST

Delo v depozitu

- 19. 1. akcesija Beno Mandl, 324 kosov
- 23. 1. akcesija Igor Picej, 7 kosov
- akcesija Rajko Rozman, 1 kos
- akcesija Ignac Berložnik, 1 kos
- akcesija Hofbauer, 194 kosov
- 30. 1. akcesija Cankar
- 7. 2. akcesija Cankar, skupaj 368 kosov
- 13. 2. akcesija Hofbauer, 450 kosov

Delo na terenu

- 12. 2. Jože Levovnik, Slovenj Gradec, čevljarstvo, TZ št. 200 in 201
- 14. 2. p. d. Griben, Ojstrica, stavbarstvo, urejena fototeka, z Marjanom Kosom
- 14. 2. p. d. Veržunik, Črneška Gora, Rozalija Oto, prehrana, kmečko gospodarstvo, TZ št. 202, z Marjanom Kosom
- 15. 2. p. d. Zg. Marolt, Sončne Završe, Andrej Rotovnik, ogled podstrešja stanovanjske hiše, izbor predmetov, fotodokumentacija, z Valerijo Grabner in Alešem Senico
- 17., 19. in 21. 3. p. d. Ledinek, Ojstrica, dimnična hiša, skupaj z Lilijano Medved
- 23. 3. p. d. Ledinek, Ojstrica, Albina Matija, stavbarstvo, TZ št. 213 in 214, urejena fototeka
- 29. 3. Cepec Zofija, Javnik, splavarstvo, oblačilna kultura, TZ št. 208 in 209
- 29. 3. Miha Viltušnik, Brezno, splavarstvo, oblačilna kultura, TZ št. 210
- 6. 4. Ančka Novak, Libeliče, prehrana, TZ št. 211
- 30. 5. 1. OŠ Slovenj Gradec, ogled na terenu, akcesija 278 kosov, z Valerijo Grabner in Alešem Senico
- 22.-29. 8. MRT Mislinja 2001, Libeliče, Libeliška Gora, več informatorjev, TZ št. 215-223

25. 10. Jože Helbl, Josipdol, ogled zbirke in izbor predmetov za glažutarski muzej, 11 kosov, z Valerijo Grabner

Urejanje arhivskega gradiva

- arhiv dr. Ljube Prenner, 2 škatli gradiva, februar
- register arhivskega gradiva Maksa Kunca, 3 škatle gradiva, junij

Vodenje terenskih zapisov (TZ)

- uredila sem 24 tematsko različnih terenskih zapisov, skupaj 62 strani, format A5

Inventarizacija muzejskih predmetov

- oprema Herčevega mlina in žage, Tomaška vas, 12 predmetov
- 40 etnoloških predmetov
- 3 predmeti v etnološki zbirki Libeliče
- 1 predmet v zbirki dr. Ljube Prenner
- 5 predmetov v zbirki Maksa Kunca
- 1 predmet v zbirki Radeta Nikoliča
- skupaj 62 inventariziranih predmetov

Inventarizacija muzejskih predmetov, ki niso v naši lasti

- Levovnikova čevljarska delavnica
- skupaj 26 inventariziranih predmetov

Etnološka fototeka, diateka in negativoteka

Urejeno fotografsko gradivo:

- fotografije: 587 enot
- negativoteka: 579 enot
- diateka: 23 enot

Evidentiranja neobdelanih in neobjavljenih etnoloških in sorodnih zbirk, ki se hranijo zunaj pristojnosti muzejskih zbirk na slovenskem etničnem ozemlju, informativni sestanek, SEM, 7. 11.

Urejanje različnega gradiva je bilo opravljeno s pomočjo Maje Praper, javna dela.

RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Levovnikova čevljarska delavnica, Slovenj Gradec

- pogovori z Jožetom Levovnikom
- etnološka analiza Levovnikove čevljarske delavnice in načrt prenovе izložbe, februar

Oblačilna kultura

Sodelovanje s Srednjo tekstilno šolo Muta

- načrtovanje in pomoč pri šivanju oblek za lutke dojenčka, fanta, žensko in moškega za *Rudnik Mežica*, izbira in nabava tkanin, študij krojev iz tridesetih let, januar, marec
- načrtovanje in pomoč pri šivanju oblek za lutki starega splavarja in nosečo splavarjevo ženo za *splavarski muzej v Javniku*, kroja iz tridesetih let, izbira in nabava materialov, april
- načrtovanje in pomoč pri šivanju oblek za lutke dveh mlaticev in ženske za *kmečki muzej v Libeličah*, izbira in nabava materialov, maj, junij

Mladinski raziskovalni tabor Mislinja 2001

Tradicionalno kmečko gospodarstvo v Libeličah in okolici (1930-1970)

- mentorstvo Maji Korun in Katji Vidovič, študentkama etnologije in kulturne antropologije
- raziskava na terenu od 22. do 29. 8., izdelava poročila, fotodokumentacija in ureditev terenskih zapisov

RAZSTAVE

Mladinski raziskovalni tabor Mislinja 2000

- postavitve plakatov raziskovalnih skupin v Knjižnici Mislinja, na ogled od februarja do aprila 2001

Tako so nekoč živeli knapi

Prikaz bivanjske kulture mežiških rudarjev, na Glančniku, Mežica

- idejna zasnova (raziskava bivanjske kulture rudarjev je bila opravljena leta 2000) in postavitve stalne ambientalne razstave delavskega stanovanja pred drugo svetovno vojno v sodelovanju s sodelavci Rudnika SC Mežica, d. o. o., v zapiranju Suzano Štruel Fajmut, Miho Pungartnikom in drugimi zunanjimi sodelavci
- govor na odprtju, 29. 6.

Ureditev izložbe Levovnikove čevljarske delavnice, Slovenj Gradec

- izdelava idejnega načrta prenovе izložbe
- ureditev razstave v izložbi, avgust 2001

Črna kuhinja - prenova ambienta, župnišče Libeliče

- v sodelovanju z etnologinjo konservatorico Lilijano Medved z Zavoda za varstvo kulturne dediščine, območna enota Maribor, december 2001

Postavitve stalne razstave o prehrabeni kulturi prebivalcev Libelič in okolice, črna kuhinja, župnišče Libeliče

- izbira predmetov in postavitve razstave
- govor na odprtju, 23. 12.

Pomoč pri postavitvi razstav

- splavarski muzej Javnik, maj 2001
- 150 let Mohorjeve družbe, župnišče Vuzenica, avgust 2001
- Kamnoseški in glažutarski muzej Josipdol, prosvetna dvorana Josipdol, oktober 2001
- priložnostna razstava ob 190-letnici Osnovne šole Šmartno pri Slovenj Gradcu, november 2001
- razstava ob 50-letnici Koroškega pokrajinskega muzeja, december 2001

IZJAVE IN OBJAVE

Izjave za radio

16. 1. *Prehrabena kultura prebivalcev Libelič in okolice*, Brigita Mohorič, Radio Maribor, oddaja O Dravi in ljudeh ob njej
18. 1. *Ob predstavitvi knjige o dr. Ljubi Prenner*, Irena Fasfald, Koroški radio, osrednja poročila
19. 1. *Dr. Ljuba Prenner*, Ajda Prislan, Koroški radio, oddaja Kultura in ljudje, ob predstavitvi knjige
29. 1. *Herčeva žaga in mlin*, Ajda Prislan, Koroški radio, opisi posameznih točk pešpoti Po poteh domačih obrti v Mislinjski dolini
22. 2. *Dr. Ljuba Prenner*, Boštjan Polutnik, Koroški radio, nočni program na Snopu (program desetih združenih slovenskih radijskih postaj)
26. 6. Brigita Rajster, Tugo Štiglic, *Mož v belem*, radijska igra, Radio Slovenija, 1. program
3. 7. *O Meškovi spominski sobi na Selah*, Ajda Prislan, predstavitev Meškove pešpoti, Koroški radio
11. 12. *O Starem Pušniku*, o stavbni dediščini Starega Pušnika v Zgornjih Dovžah, Ajda Prislan, Koroški radio, oddaja Kultura in ljudje

Izjava za TV

19. 1. O zapuščini dr. Ljube Prenner, VTV, regionalne novice

Objave

- RAJŠTER, Brigita 2001: O odnosu Slovenjgradčanov do Ljube Prenner. V: Milan Vogel, *Ljuba Prenner (Intervju s Polono Kekec)*, Delo 18. januarja 2001.
- RAJŠTER, Brigita 2001: Dr. Ljuba Prenner (1906-1977) - arhivsko gradivo. V: Koroški zbornik 3, Slovenj Gradec 2001, 214-237.
- RAJŠTER, Brigita 2001: Maks Kunc - naravoslovni fotograf. V: Koroški zbornik 3, Slovenj Gradec, 238-240.
- RAJŠTER, Brigita 2001: »Gremo rinkico talat«. V: Koroški zbornik 3, Slovenj Gradec, 243-244.
- RAJŠTER, Brigita 2001: Dr. Prenner Ljuba. V: Gledališki list SPUNK, Talijin hram, Slovenj Gradec sezona 2001/2002, 7-15.
- RAJŠTER, Brigita 2001: Levovnikova čevljarska delavnica, V: Glasnik podjetniških priložnosti. Slovenj Gradec, 5.
- RAJŠTER, Brigita 2001: Libeliška kuharica, *Da ne boš vočn od mize šov*. Prehrabena kultura prebivalcev Libelič in okolice, Slovenj Gradec.

PEDAGOŠKA DEJAVNOST

Pomoč pri vodstvih

- po razstavi Grofje Andeks - Meranski in Slovenj Gradec, 1. 6. in 30. 7.
- občasna vodstva šolskih in turističnih skupin: Sv. Jurij, Legen

STROKOVNE EKSURZIJE, OGLEDI RAZSTAV, PREDAVANJA

Razstave

- 17. 3. ogled razstave *Etruščani*, Palazzo Grassi, Benetke
- 17. 4. ogled razstave *Pohištvo na Hrvaškem*, Slovenski etnografski muzej
- 4. 5. ogled rudarske zbirke - rudarsko stanovanje, Muzej premo- govništva Velenje
- 25. 5. ogled razstave *Koroške dobrote*, Turistično društvo Slovenj Gra- dec
- 21. 6. MUTEK, muzejski sejem, München
- 21. 9. ogled nove postavitve etnološke zbirke v Črni na Koroškem
- 11. 10. ogled razstave *Srednji vek*, koroške deželne razstave v Bre- žah, in muzeja na prostem pri Gospe sveti
- 24. 10. ogled Pocarjeve domačije v Triglavskem narodnem parku
- 7. 11. ogled razstave *Iz zibelke tiskarstva*, Ilustracije v inkunabulah, Narodna galerija

Predavanja

- 17. 4. *V gotiki pogrnjena miza*, dr. Mateja Kos, Narodni muzej
- 26. 5. *Zablanikov dan 2001*, udeležba na posvetu o pomenu etno- loških raziskav za spoznavanje in prepoznavanje regij, Pli- berk
- 24. 10. *Fotografija v muzeju*, Tomaž Lauko, sekcija za dokumentaci- jo, SEM

Ekskurzije

- 18. 5. udeležba na strokovni ekskurziji po Kozjanskem, SED
- 30. 8. strokovna ekskurzija delavcev KPM SG v muzej Podzemlje Pece
- 27.-28. 10. strokovno srečanje etnologov konservatorjev iz regio- nálnih ZVKD in etnologov muzealcev, Mislinjska in Mežiš- ka dolina

- 4. 10. udeležba na zborovanju slovenskega društva muzealcev, Ve- lenje

PREDSTAVITEV, PREDAVANJE

- 18. 1. *Odvetnica in pisateljica Ljuba Prenner*, Pogumna, da je bila drugačna, predstavitev knjige skupaj s soavtorjema dr. Ale- šem Gabričem in Polono Kekec, Knjižnica Slovenj Gradec
- 3. 12. *Od rimske ville rustice do kmečkega stegnjenega doma na pri- meru Starega Pušnika v Zgornjih Dovžah*, predavanje skupaj z arheologinjo Sašo Djura Jelenko, Veseli dan kulture

SODELOVANJE Z DRUGIMI USTANOVAMI IN LJUDMI

Mestna občina Slovenj Gradec

- članica komisije za razglasitev turističnega spominka, 26. 10.

CRPOV za Sele - Vrhe

- prenova Meškove spominske sobe v kaplaniji na Selah, idejna zasnova prenove, terenski ogled, izdelava fotodokumentacije

CRPOV v občini Mislinja

- sodelovanje v projektnem svetu za področje turizma

Boni Čeh, akademski slikar, Radovljica

- sodelovanje v zvezi z načrtovanjem in opremo lutk

Statistika uporabnikov našega gradiva in informacij

- Matjaž Mežnik, pomoč pri sestavljanju jedilnika za gostilno An- deški hram, januar
- Andrej Makuc, arhivsko gradivo dr. Ljube Prenner, 29. 1.
- Marija Lah, Turistična pisarna, informacije o Nogarjevem mli- nu, 20. 2.
- Hermina Šegovec, o etnoloških spomenikih v Mislinjski dolini, 26. 2.
- dijakinje ekonomske šole, raziskovalna naloga o domači in umet- nostni obrti, pregledovanje hemeroteke, 9. 3.
- Galerija likovnih umetnosti, izposoja predmetov za razstavo, 13. 3.
- Andrej Makuc, arhivsko gradivo dr. Ljube Prenner, 14. 3.
- Ana Haberman, literatura o slovenjgraški kovnici, 30. 3.
- Milena Britovšek, posredovanje v zvezi z morfološko študijo Slovenj Gradca, 25. 4.
- Svetlana Kurelac, ZVKD MB in Rozika Lužnik, Urad za urbani- zem, MOSG, posredovanje podatkov v zvezi s hišo na Trgu svobo- de 7, etnološka analiza hiše, posredovanje fotografije, april 2001
- Tonja Rojnič, posredovanje podatkov v zvezi s prehrabeno kulturo, 20. 5.
- Marija Rudolf, posredovane informacij za vrček iz arheološke zbirke, 30. 5., posredovanje mnenja, 6. 8.
- Donat Piber, Arhiv Jakoba Sokliča, 6. 6.
- posredovanje plakatov geografske skupine iz MRT Mislinja 1999, 14. 8.
- Alenka Novšak, Ljubljana, posredovanje dveh fotografij omar, Stari Pušnik, Zgornje Dovže, september
- Peter Osrajnik, arhivsko gradivo dr. Ljube Prenner, 28. 9.
- Slavko Mežek, Rute, posredovanje informacij v zvezi s kozolci v Mislinjski dolini, predlogi za ogled, 2. 10.
- Marjan Račnik, pregled besedila, 16. 10.

Berta Placet, p. d. Žavcer, Primož nad Muto, svetovanje v zvezi s prenovo *kajše*, v sodelovanju z Lilijano Medved (ZVKD, OE Ma- ribor), občasni obiski vse leto

Franc Vrhnjak, p. d. Mežnar, Primož nad Muto, svetovanje v zvezi z ureditvijo muzeja na domačiji, 21. 8., 11. 9.

Podjetniški center Slovenj Gradec

- finančno omogočil prenovu izložbe Levovnikove čevljarke delavnice

Osnovna šola Šmartno

- članica komisije za ocenjevanje pustnih mask, na pustnem karnevalu, 27. 2., urejena fototeka

Osnovna šola Slovenj Gradec

- sodelovala kot zunanja sodelavka pri izvedbi projektnih dni z naslovom Kmečko gospodarstvo, 23. 10.

Tržiški muzej, Tržič

- stiki s kustosinjo Tito Porenta v zvezi s čevljarso delavnico Levovnik, ogled delavnice in obisk pri Jožetu Levovniku, 6. 8.

Zgodovinsko društvo za Koroško

- opravljanje tajniških poslov

2. POLETNA RAZISKOVALNA DELAVNICA SLOVENSKA BISTRICA

28. 6. – 3. 7. 2002

Kraj:
staro mestno jedro Slovenske Bistrice

Tema:
**način življenja Bistričanov v
1. pol. 20. stol.**

Število študentov:
6

Mentorica:
Tanja Hohnec, univ. dipl. etnol.

*Informacije in prijave do 10. 6. 2002
na tel. št.: 03 42 60 312 ali
e-pošti: thohnec@hotmail.com*